

Kızıldeniz'de Dalış

Kızıldeniz, dünya denizleri içinde, sualtı canlı çeşitliliği en fazla olan ve çok renkli bir deniz. Bundan dolayı, dalmayı sevenlerin düşünö kurdukları bir yer. Biz de geçtiğimiz bayram tatilinde Kızıldeniz'e dalış yapmaya gittik ve bu olağanüstü denizaltı ortamını sizin için fotoğrafladık...

Kızıldeniz, Afrika'yla Asya kıtası arasında. Bir ucuyla Hint Okyanusu'na, diğeriyle de Akdeniz'e bağlı. Çöllerle çevrili olduğundan iklimi kurak. Ekvator kuşağına yakın olduğü için de, yıl boyu sıcak bir yer. Kızıldeniz'e herhangi bir akarsu girişı yok ve sıcak iklimden dolayı buharlaşma çok fazla. Bu da deniz suyunun çok tuzlu olmasının nedeni. Buharlaşmayla kaybedilen suysa, Hint Okyanusu ve Akdeniz'den giren sularla karşılaşılıyor.

Dalışa gittiğimiz Ocak ayında hava sıcaklığı 24 °C, deniz suyu sıcaklığı da 20 °C civarındaydı. Bu sıcaklık, Kızıldeniz'de yıl boyu görölen en düşük sıcaklık. Bu düşük sıcaklıklarda bile, dalış giysilerinin de etkisiyle üşümeden dalış yapılabiliyor. Deniz suyu, yıl boyu 20 - 28 °C arasında. Sıcaklığın yüksek olması, üşümeden dalmayı sağlamanın yanında, sualtı canlılarına da uzun bir üreme dönemi sağlıyor.

Ülkemize iki saatlik uçuş mesafesinde olan Kızıldeniz'e gemi ve karayoluyla da gitmek mümkün. Ancak, zamanımızın kısıtlı olmasından dolayı, seçimimizi havayolundan yana yaptık. Varışımızı izleyen gün, sabah erkenden kalkıp dalış hazırlıkları yapmaya başladık. Dalış malzemelerimizi kontrol ettikten sonra tekneye yükledik. Liman, dünyanın birçok ülkesinden gelen dalıcılarla doluydu ve Kızıldeniz'in en soğuk zamanı olmasına karşın çok kalabalıktı. Zaten buradaki dalıcı sayısı hiç azalmamış. Öyle ki, Mısır'da bir günde 3000 dalıcı, sualtını keşfetmek için dalıyor. Dalış teknesi, tüm dalıcılar bindikten sonra limandan ayrılarak ilk dalış yerimiz olan Ras Muhammed Deniz Parkı'na doğru hareket etti. Yolculuk başladıktan sonra, teknedeki rehberler sualtında nasıl davranılması gerektiği konusunda bilgiler verdiler. Su altında hiçbir canlıya, sevmek için bile olsa dokunmamamız, yalnızca uzaktan izlememiz konusunda sıkı sıkıya uyarıldık. Bu, hem bizim, hem de sualtı canlıları için gerekiyordu. Çünkü bazı balıklar ve mercan türleri çok zehirli ve bizim için tehlikeli olabilirdi. Bunun ardından dalış tüplerimizi hazırladık ve giysilerimizi giydik. Görüntü almak için kameralarımızı da aldık ve dalış zamanını beklemeye başladık. Sualtına tek başına asla dalınmaz. Bir mercan resifinin üzerine geldikten sonra, biz de ikiyeşerli gruplar halinde tekneden suya atladık. Dalmadan önce, buraları daha önce dalanlardan birçok kez dinlediğimiz ve belgesellerde izlediğimiz için fazla şaşırılmayacağımızı düşündük. Ancak, suya girer girmez canlıları ve bu rengarenk dünyayı görünce neredeyse soluk almayı unuttuk. Hemen fotoğraf makinelerimize sarılarak önümüze gelen tüm canlıların görüntülerini almaya çalıştık. Bulduğumuz yerden hiç kıpırdamadan, 15 – 20 dakika boyunca, yalnızca yanımıza gelen canlıların fotoğraflarını çektik. Kelebek balıkları, melek balıkları, papağan balıkları, mercan orfozları, cerrah balıkları, rengarenk mercanlar, deniz kestaneleri gibi birçok canlıyla tanıştık. Balıkların dalıcılardan korkmaması dikkatimiz çekti. Hemen hepsi sanki birer model gibi çok yavaş hareket ederek bize poz verdiler. İlk heyecanı atlattıktan sonra

Mercan orfozu

Maskeli kelebek balığı

Şemsiye mercanı ve üzerindeki maskeli balon balığı

çevremize bakmaya başladık. Daldığımız resif, su yüzeyinin birkaç metre altından başlıyor ve aşağı doğru bir duvar biçiminde uzanarak devam ediyordu. Üzeriyse tümüyle mercanlarla kaplıydı. Beyin mercanları, parmak mercanları, ateş mercanları gibi. Kızıldeniz'deki mercan türlerinin sayısı

Napolyon balığı

Torpid balığı

200'ün üzerinde. Bazıları çok kırılğan ve en küçük bir dokunmada bile kolayca kırılabilir. Beyin mercanı gibi bazı türlerse, kaya gibi çok sert ve sağlam. Mercanların çok sayıda fotoğrafını çekerek yavaş yavaş aşağıya doğru inmeye başladık.

Resifin üzerinde yatmakta olan kırmızı renkli mercan orfozu da yanına 15 - 20 cm kadar yaklaşmamıza izin verdi; onun da fotoğrafını çektik. Balıkların dalıcılardan kaçmamasının nedeni, zarar görmeyeceklerini bilmeleri. Eğer dalıcılar onlara zarar verseydi, hiç kimseyi kendilerine bu kadar yaklaştırmazlardı.

Çevremizi incelerken, farkında olmadığımız tek şey, tüpümüzdeki havanın azaldığıydı. Rehberimizin uyarısıyla zamanı ve havamızı kontrol edip, 1 saatten fazla kaldığımız sudan istemeyerek çıktık. Tekneye çıktıktan sonra tüm dalıcılar, aşağıda gördüklerini birbirlerine anlatıp, belgesellerden daha güzel olduğunu söylüyordu. Yaklaşık üç saatlik bir dinlenmenin ardından tekrar dalış hazırlıklarımızı yapıp suya girdik. İkinci dalışımız da ilk dalışımız gibi çok renkli geçti.

Bayrak balığı

Mercan resifleri üzerinde en çok görünen balıklar
Lir kuyruklu mercan balıkları

Palyaço balıkları ve anemon.
Palyaço balıkları, diğer canlılardan korunmak için anemonun zehirli kolları arasında, bu zehirden etkilenmeden yaşayabiliyor.

Parmak mercanı

Yumuşak mercan

Diğer günlerde de değişik bölgelerde dalışlar yaptık. İlk günkü heyecanımız azaldıktan sonra sualtındaki ayrıntıları görebilmeye başladık. Kızıldeniz'de mercan resiflerini oluşturan jeolojik yapı, yanardağ etkinlikleri sonucunda oluşmuş. Kızıldeniz'in Afrika'yla Asya'yı ayırdığından söz etmiştik. Yerbilimciler, iki kıtanın milyonlarca yıl önce ayrılmaya başladığını ve bunun hâlâ devam ettiğini söylüyor. İki kıta birbirinden uzaklaşırken arada oluşan boşluğu da, yeraltından yukarı doğru yükselen magma doldurmuş. Bunu, sualtında oluşan bir yanardağ olarak düşünebiliriz. Yukarı çıkan magma, deniz tabanına yayılarak hızla soğumuş. Hızlı soğuma, magmanın içindeki gazın hızla dışarı çıkmasına, dolayısıyla da boşluklu bir yapıda olmasına neden olmuş. Magma, zengin mineralleri de açığa çıkardığından tekhücreli canlılar için çok uygun bir beslenme ortamı oluşturmuş. Tekhücrelilerin sayısının fazla olması, onlarla beslenen canlı sayısını, dolayısıyla canlı çeşitliliğinin artmasına neden olmuş. Ayrıca, boşluklu yapı, birçok canlıya üreme ve barınma ortamı da yaratmış.

Deniz kestanesi

Kızıldeniz'de toplam 12 dalış yaptık. Bu dalışlarda canlı çeşitliliğinin ancak bir kısmını görebildik. Değişik zamanlarda yunuslar, balinalar, deniz kaplumbağaları, mantalar, kartal vatozları, köpekbalıkları da görülebiliyormuş. Biz, tekneyle yol alırken yalnızca yunusları görebildik.

► **Bülent Gözceliöğlü**

Cerrah balığı

